

Rozvoj mediálnych kompetencií

Skratka: 1ISM Km/RMEKO/22

Akademický rok: 2025/2026, LS

Forma výučby: seminár + prednáška

Rozsah výučby: 2 hodiny týždenne seminár, 1 hodina prednáška

Forma ukončenia: priebežné hodnotenie

Počet kreditov: 4

Vyučujúci: Mgr. Lenka Regrutová, PhD.

Kontakt: lenka.regrutova@unipo.sk

Obsahová náplň prednášok a seminárov:

1. Vývoj a súčasný stav uskutočňovania mediálnej výchovy a rozvoja mediálnych kompetencií vo svete a na Slovensku.
2. Analýza základných dokumentov zameraných na šírenie mediálnej výchovy na Slovensku v školskom prostredí. Štátny vzdelávací program MŠ SR a mediálna výchova.
3. Koncepcia mediálnej výchovy v SR v kontexte celoživotného vzdelávania: rozširovanie mediálnej gramotnosti v produktívnom a postproduktívnom veku – ciele, obsah, formy.
4. Subjekty mediálnej výchovy na Slovensku: základná charakteristika jednotlivých zložiek a možnosti ich vzájomnej spolupráce.
5. Legislatívny rámec formovania mediálnej gramotnosti a fungovania mediálnej výchovy v Európskej únii a na Slovensku: charakteristika základných dokumentov upravujúcich formy rozširovania mediálnej gramotnosti. Zákon o mediálnych službách.
6. Mediálna gramotnosť a možnosti jej rozširovania v neformálnom prostredí: nadácie, občianske združenia.
7. Mediálna výchova v rodinách. Možnosti rozvoja mediálnych kompetencií v rámci rodinnej mediálnej edukácie.
8. Mediálna výchova ako prostriedok rozvíjania kritického myslenia. Hoax a dezinformácie.
9. Projekty zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií vo formálnom a neformálnom prostredí na Slovensku. Platforma Rady pre mediálne služby Mediálna gramotnosť +.
10. Reflexia súčasných oblastí ohrozenia v kontexte závislosti na mediálnych obsahoch a možnosti prevencie kyberšikanovania na Slovensku.
11. Prezentácia projektov a zhodnotenie práce na seminároch.

Podmienky absolvovania zápočtu:

- pravidelná, aktívna účasť na seminároch a prednáškach (vyžadujúca si individuálnu domácu prípravu), povolené sú 2 ospravedlnené absencie (v prípade viacerých absencií študent vypracuje náhradnú prácu po dohode s vyučujúcou), max. 5 bodov;
- predloženie návrhu na grantový projekt (cieľová skupina, rozpočet, cieľ, časový harmonogram, obsah) zameraný na rozvoj mediálnej gramotnosti u vybranej skupiny publika (10 b), prezentácia v priebehu semestra;
- vypracovanie modelového projektu zameraného na mediálnu výchovu (potrebné odovzdať v tlačenej verzii) – realizácia v školskom, príp. mimoškolskom zariadení (cieľová skupina: ľubovoľná) a jeho prezentácia na konci semestra (podľa rozdelenia na úvodnom stretnutí): max. 25 b: hodnotí sa invencia (15 b), výber relevantných zdrojov a materiálu (5 b), spôsob prezentovania (5 b);

Stupnica hodnotenia:

40 – 36 bodov A (výborne)

35 – 32 bodov B (veľmi dobre)

31 – 28 bodov C (dobře)

27 – 24 bodov D (uspokojivo)

23 – 20 bodov E (dostatočne)

19 – 0 bodov FX

- výsledné hodnotenie bude predstavovať hodnotenie zo seminárov a prednášok; priemer hodnotenia prezentácie modelového projektu, písomného spracovania projektu a grantového projektu.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 4 kredity (záťaž študenta 120 hodín)
- výučba predmetu: 10 týždňov 1 prednáška/2 seminár: 22,5 hod.
- samostatná práca – príprava na seminár, vypracovanie grantového a modelového projektu: 60,5 hod.
- samostatné štúdium odbornej literatúry: 37 hod.

Odporúčaná literatúra:

BÍNA, D. a kol., 2005. Výchova k mediálnej gramotnosti. České Budějovice: Jihočeská univerzita.

BUERMANN, U., 2009. Jak (př)žít s médii. Hranice, Fabula.

DAVIES, M. M., 2010. Children, Media and Culture. Open University Press.

EVRA, J. V., 2009. Television and Child Development. Routledge.

Grunwald Declaration on Media Education.

http://www.unesco.org/education/pdf/MEDIA_E.PDF

HACEK, J., 2013. Mediálna výchova – vzdelávanie od kolísky po hrob. In: Otázky žurnalistiky.

CHAPMAN, G. a A. PELLICANNE, 2016. Digitálne deti. Výchova vo svete displejov. Porta libri.

HOLLÁ, K., 2013. Mediálna výchova ako prevencia online rizikového správania. In: Pedagogické rozhlady. 4-5/2013, s. 19-21.

KUBÍKOVÁ, S., 2019. Krotitelia displejov. Bratislava: Postoj media.

KUNDANIS, R. M., 2003. Children, Teens, Families and Mass Media. LEA.

MARKOŠ, J., 2019. Sila rozumu v bláznivej dobe. N Press.

NUTIL, P., 2018. Média, lži a príliš rýchly mozek. Praha: Grada.

PAĽA, G. a kol., 2010. Vybrané praktické prístupy pre mediálnu edukáciu. Prešov: PU v Prešove.

PETRANOVÁ, D., 2013. *Mediálna výchova a kritické myslenie*. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

PETRANOVÁ, D., 2013. *Mediálna gramotnosť seniorov*. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

REGRUROVÁ, L., 2015. Televízna tvorba pre deti na Slovensku a rozvoj mediálnej gramotnosti. In: Otázky žurnalistiky: časopis pre teóriu, výskum a prax prostriedkov masovej komunikácie. Roč. 58, č. 1-2, s. 94-103.

RUSNÁK, J. a kol., 2018. Elektronický mediálny text a detské publikum. Prešov: FF PU v Prešove.

SLAVÍKOVÁ, N., 2013. Mediálna výchova v pohybe: sme na Slovensku v obraze? In: Učiteľské noviny.

SLOBODA, Z., 2013. Mediální výchova v rodině. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4496-3.

SPITZER, M., 2018. *Digitálna demencia*. Citadella.

TÁBORSKÝ, J., 2020. V síti dezinformací. Praha: Grada.